

SJ Tankvagn litt Q12

Historik

(Information kommer från artikel av allvetande Erik Sundström i Tåg 4/74.)

Den här vagnen ingick i en serie som köptes av Krooks Petroleum Aktieföretag 1903-04 från Atlas och inregistrerade vid SJ som privatvagn. De byggdes på 1898-års underrede utan broms och med en tank på 18,8 m³.

Mest gick de med lysfotogen men även bensin och smörjolja förekom. Mycket ofta gick de från importhamnen i Värtan och ofta inte längre än till Stockholm.

De vagnsnummer som är aktuella är ursprungligen 50010-11, 50013-17. 1914 ändrades numreringen till 502010-11, 502013-17.

På 20-talet överfördes 502015 och -17 till GDJ. När de kom tillbaka till SJ 1948 var de ursprungliga numren besatta, varför de fick numren 503747-48.

Vagnen på plåten är gjord i ett 30-tals utförande.

Tank

Leta reda på ett runt föremål som är ca 18 mm i diameter. Forma tanksvepet (1) runt detta. Plåten är ganska spänstigt men försök forma så att den får rätt diameter utan att man ska behöva tvinga ihop kanterna. Löd ihop skarven. Forma om nödvändigt efteråt för ytterligare rundhet.

Forma och löd ihop tankdomens plåt-svep (2). Löd fast i tanken inifrån. Nitraderna ska vara på sidorna. Forma och löd fast nitringen (3) runt tankdomen. Lite extra lödtenn precis i skarven mellan dom och tank gör att det blir lite rundning här men akta så det inte blir för mycket.

Limma fast tankändar (4) och domtopp (5).

Underrede

Kapa till och borra buffertbalkar (6) enligt figur.

Kapa till långbalkar (7), Forma ändarna så de passar i buffertbalkarna.

Bocka till och löd ihop de tre tanksad-

larna (8). Lagg dem på ett millimeterpapper där du markerat rätt lägen. Lagg tanken ovanpå och passa noggrant. Det finns små urtag i tanksadlarnas överkant som precis skall passa i tankens foglist. Löd försiktigt fast tanksadlar med tank.

Löd fast långbalkarna (7) på tanksadlarna. Löd fast buffertbalkar (6) mot långbalkarna.

Nu ska lagergafflarna (9) lödas fast mot långbalkarna. Det är inte helt lätt att få dem på rätt plats och med rätt höjd. En metod följer här, andra bättre kan finnas.

Lagg vagnen på sidan. Löd fast en lagergaffel vid långbalken. Kolla med skjutmått att du får ca 7,8 mm mellan långbalks undersida och nederkant på lagergaffel. Löd fast den andra lagergaffeln på samma sida på samma sätt.

Vänd vagnen så att den ligger med andra sidan neråt. Måtta in den första lagergaffeln. Kolla mått mellan långbalk och nederkant. Kolla vinkelräthet genom att sticka en tråd genom axelhålen. Löd fast. Gör samma med den sista lagergaffeln.

Bocka till tanksadelplåtarna (10). Det ska finnas minimala bockanvisningar. Om inte ritsa först. Löd fast på tanksadel, långbalk och tank.

Bocka till spännstagen (11) och löd fast under långbalkarna.

Plattform

Bocka till plattformsräcket (12). Löd ihop räcke med plattformsplankorna (13). Måtta plattformspaketet mot tanken. Bocka in nederändarna på räcket mot tanken. Justera längd så de precis går emot tank. Löd fast plattformsräcket i tanken.

Bocka till och löd fast stegarna (14) mellan plattform och långbalkar. På stegarna finns två hakar som böjs in och stöder mot långbalken.

Bocka av tråd till två handräcken (15) som går runt vagnen. Löd fast mot tank med handräckshållare (16). Antingen färdigköpta (dyra, ofta klumpiga) eller gör själv av tillplattad tråd som viks runt.

Stycklista

ID	Ant	Benämning
1	1	Tanksvep
2	1	Plåt-svep för dom
3	1	Nitring
4	2	Tankändar
5	1	Domtopp
6	2*	Buffertbalk, U 3x1, 28.0 mm
7	2*	Långbalk, U 3x1, 88.6 mm
8	3	Tanksadel
9	4	Lagergaffel
10	6	Tanksadelplåt
11	2	Spännstag
12	1	Plattformsräcke
13	2	Plattformsplanka
14	2	Steg
15	12*	Handräckshållare
16	2	Handräcke, 0.3 mm mä
17	1	Spännjärn f domtopp
18	2	Skytplåt
19	4	Buffert, m/1898
20	4	Hästdragögla
21	2	Koppelkrok
22	4*	Kopplarhandtag, 0.3 mm mä
23	4	Fjäderpaket, m/1898
24	4	Axelbox, m/1898
25	2*	Hjulaxel, stjärneker, exvis MRW
26	2*	Innerbalk, 88.6 mm, U 1x0.5
27	1*	Dragstång, 0.6 mm mä

*=ingår ej i byggsatsen

Bocka till och limma fast spännjärnet (17) på domtoppen.

På senare år monterades en skytplåt (18) till vänster om stegen.

Detaljer

Löd på buffertbalken fast:

- buffertar (19)
- hästdragögglor (20)
- koppelkrok (21)
- kopplarhandtag (22)

Montera fjäderpaket (23), axelboxar (24) och hjulaxlar (25).

